

Народна банка Србије

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

6–10. maj 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Maj 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 10. 5. 2024.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	5.222,68	1,85%	26,44%
Dow Jones Industrial	SAD	39.512,84	2,16%	18,62%
NASDAQ	SAD	16.340,87	1,14%	32,55%
Dax 30	Nemačka	18.772,85	4,28%	18,55%
CAC 40	Francuska	8.219,14	3,29%	11,34%
FTSE 100	Velika Britanija	8.433,76	2,68%	9,10%
NIKKEI 225	Japan	38.229,11	-0,02%	31,25%
Shanghai Composite	Kina	3.154,55	1,60%	-4,68%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	2,96%	4,3	42,2
	10y	2,52%	2,2	29,1
Francuska	2y	3,06%	3,6	33,8
	10y	2,96%	2,9	16,2
Španija	2y	3,19%	5,3	32,0
	10y	3,31%	4,8	0,6
Italija	2y	3,48%	7,3	23,8
	10y	3,85%	4,4	-25,7
UK	2y	4,32%	-3,7	59,2
	10y	4,17%	-5,6	45,9
SAD	2y	4,87%	4,9	96,8
	10y	4,51%	-0,5	112,1
Kanada	2y	4,29%	12,2	62,9
	10y	3,70%	4,9	86,6
Japan	2y	0,31%	2,6	36,1
	10y	0,91%	1,3	51,6

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY			1w	YoY	
EUR/USD	1,0776	0,11%	-1,36%	USD/EUR	0,9280	-0,12%	1,39%
EUR/GBP	0,8597	0,18%	-1,53%	USD/GBP	0,7978	0,06%	-0,18%
EUR/CHF	0,9764	0,16%	-0,04%	USD/CHF	0,9061	0,04%	1,34%
EUR/JPY	167,92	2,05%	14,34%	USD/JPY	155,83	1,93%	15,93%
EUR/CAD	1,4730	0,00%	0,00%	USD/CAD	1,3670	-0,12%	1,39%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,91%	-0,2	76,1	5,31%	0,0	26,0	5,20%	0,0	77,3	1,45%	2,6	3,8
1M	3,86%	-0,9	69,7	5,32%	-0,3	26,1	5,19%	-0,4	76,4	1,45%	-0,2	3,6
3M	3,82%	-0,9	49,5	5,32%	-0,6	23,6	5,14%	-2,5	58,3	1,56%	-1,9	36,6
6M	3,79%	-1,3	16,0	5,28%	-2,3	26,2	5,07%	-3,8	33,9	1,63%	-1,0	65,7
12M	3,63%	-6,4	-16,6	5,14%	-7,0	46,6	4,91%	-7,1	11,6	1,65%	0,1	122,8

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T2 (u %)
Evropska centralna banka	4,00*	0,25	14. 9. 2023.	6. 6. 2024.	3,75
Federalne rezerve SAD	5,25–5,50	0,25	26. 7. 2023.	12. 6. 2024.	5,25–5,50
Banka Engleske	5,25	0,25	3. 8. 2023.	20. 6. 2024.	5,25
Banka Kanade	5,00	0,25	12. 7. 2023.	5. 6. 2024.	5,00
Narodna banke Švajcarske	1,50	-0,25	21. 3. 2024.	20. 6. 2024.	1,25

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,11% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0724 do 1,0791 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0746 do 1,0776 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedjeljak je dolar slabio, kao posledica prošlonedeljnog sastanka FED-a i obraćanja predsednika FED-a Pauela, u kojem je naglasio da se ne razmatra dalje povećanje kamatnih stopa, kao i usled slabih podataka s tržišta rada objavljenih u petak. Takođe, predsednik FED-a iz Njujorka Vilijams izjavio je u ponedjeljak da su kamatne stope postavljene na odgovarajućem nivou i da je naredni korak FED-a smanjenje kamatnih stopa, što je dodatno uticalo na slabljenje dolara. Kurs EUR/USD u toku dana se našao na nivou od 1,0791 američki dolar za evro, što predstavlja najvišu vrednost zabeleženu tokom perioda trgovanja u posmatranoj nedelji.

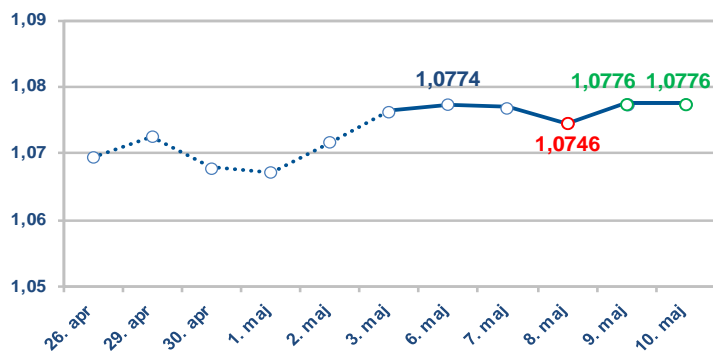
U utorak je evro oslabio nakon objave podataka o industrijskim porudžbinama u Nemačkoj, koje su u martu smanjene za 0,4% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,4%, nakon što su u februaru smanjene za 0,8%. Kasnije u toku dana, dolar je ojačao nakon izjave predsednika FED-a iz Mineapolisa Kaškarija, koji je rekao da ekonomski podaci s tržišta nekretnina, kao i podaci o tražnji potrošača, sugerišu da monetarna politika možda nije dovoljno restriktivna.

Evro je tokom izveštajnog perioda ojačao za 0,11% prema američkom dolaru

U sredu je dolar jačao, usled očekivanja tržišnih učesnika da će biti potrebno da kamatne stope FED-a ostanu na povišenom nivou nešto duži vremenski period, uprkos slabijim podacima s tržišta rada. Takođe, član ECB-a Vunš izjavio je da postoji rizik da monetarna politika ostane restriktivna previše dugo, naglasivši da ima prostora za smanjenje kamatnih stopa od strane ECB-a, za bar 50 b.p. do kraja godine, što je uticalo na slabljenje evra. Kurs EUR/USD dan je završio na nivou od 1,0746 američkih dolara za evro, što predstavlja najnižu vrednost na zatvaranju u toku posmatrane nedelje.

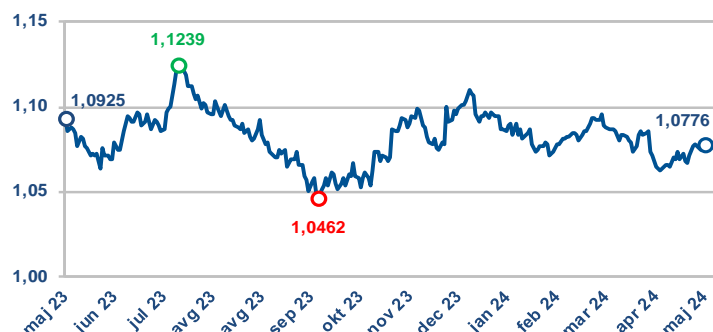
U četvrtak je početkom dana evro slabio, a kurs EUR/USD u jednom trenutku se našao na nivou od 1,0724 američka dolara za evro, što predstavlja najnižu vrednost zabeleženu tokom perioda trgovanja u posmatranoj nedelji. Kasnije u toku dana objavljeni su podaci o broju novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD, koji je povećan sa 209 hiljada na 231 hiljadu, čime se našao na najvišem nivou od avgusta prošle godine, nakon čega je dolar naglo oslabio. Kurs EUR/USD na dnevnom nivou zabeležio je rast, a na kraju dana je iznosio 1,0776 američkih dolara za evro.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

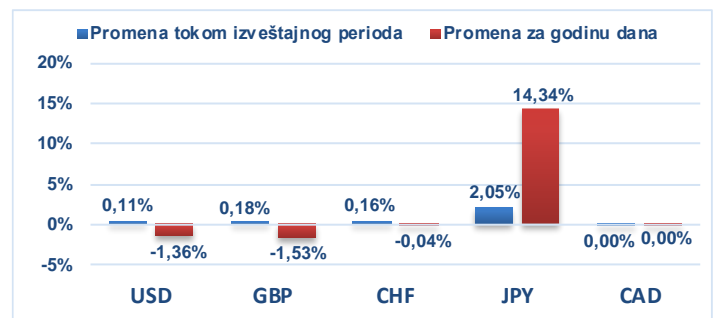
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

U petak su objavljeni podaci o indeksu poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, koji je u maju smanjen sa 77,2 na 67,4, što predstavlja najniži nivo u poslednjih šest meseci. S druge strane, očekivanja inflacije su povećana drugi mesec zaredom i našla su se na najvišem nivou od kraja 2023. godine, što je uticalo na jačanje dolara. Ipak, krajem dana evro je jačao, te je kurs na dnevnom nivou ostao skoro nepromenjen.

Kurs EUR/USD izveštajni period završio je na nivou od 1,0776 američkih dolara za evro, što ujedno predstavlja najvišu vrednost na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD ostali su skoro nepromenjeni duž krive, osim na delu od jedne do tri godine, gde su blago povećani. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 5 b.p., na 4,87%, dok je prinos desetogodišnje obveznice smanjen za 0,5 b.p., na 4,51%.

Nedavno objavljeni podaci ukazali su na mogućnost usporavanja ekonomske aktivnosti u SAD, kao i na hlađenje tržišta rada. S druge strane, članovi FED-a u svojim obraćanjima upozorili su da kamatne stope moraju ostati povišene duži vremenski period, kako bi se obuzdala uporna inflacija, dok su podaci Univerziteta iz Mičigena ukazali na dalji rast inflatornih očekivanja. Sveukupno, prisutna je neizvesnost među tržišnim učesnicima po pitanju koliko dugo će FED morati da zadrži kamatne stope na povišenom nivou i da li će eventualno usporavanje tržišta rada naterati FED da ranije reaguje.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD tokom nedelje koja se završila 4. maja povećan je sa 209 hiljada na 231 hiljadu, čime se našao na najvišem nivou od avgusta prošle godine, dok se očekivao manji rast (na 212 hiljada). Broj onih koji se kontinuirano prijavljuju za pomoć za nezaposlene u prethodnoj nedelji (do 27. aprila) povećan je sa 1,768 mln na 1,785 mln (revidirano sa 1,774 mln), dok se očekivalo da iznosi 1,782 mln.

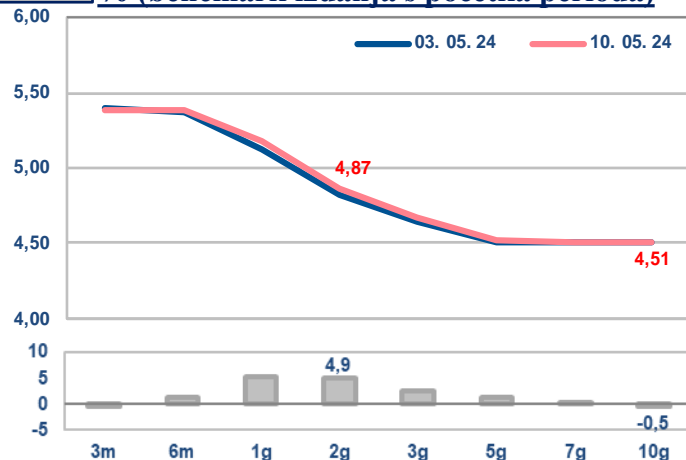
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD povećan je sa 209 hiljada na 231 hiljadu, čime se našao na najvišem nivou od avgusta prošle godine

Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema preliminarnim podacima za maj, smanjen je sa 77,2 na 67,4, dok se očekivao blaži pad na 76,2. Komponenta koja se odnosi na procenu trenutne situacije smanjena je sa 79,0 na 68,8, dok je očekivano da oстане na nepromenjenom nivou. Komponenta očekivanja je takođe smanjena sa 76,0 na 66,5, dok je očekivano smanjenje na 75,0. Očekivanja inflacije u narednoj godini dana povećana su sa 3,2% na 3,5%, dok je očekivano da ostanu nepromenjena. Dugoročna inflatorna očekivanja takođe su povećana, sa 3,0% na 3,1%, iako je očekivano da ostanu nepromenjena.

Predsednik FED-a iz Mineapolisa Kaškari izjavio je da ekonomski podaci s tržišta nekretnina, kao i podaci o tražnji potrošača, sugerišu da monetarna politika možda nije dovoljno restriktivna. Kaškari je izjavio da proces dezinflacije, viđen u drugoj polovini 2023. godine, praćen snažnom ekonomskom aktivnošću, nije nastavljen u prvom tromesečju tekuće godine. On je naveo da je veliki napredak po pitanju smanjenja inflacije postignut poboljšanjem svetskih lanaca snabdevanja, kao i oporavkom tržišta rada nakon pandemije. Takođe je istakao da je prerano reći da li je proces dezinflacije u SAD zaustavljen i da FED treba da sačeka i da sagleda ekonomske podatke koji će biti objavljeni u narednom periodu.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

■ promena (u baznim poenima)

1.10

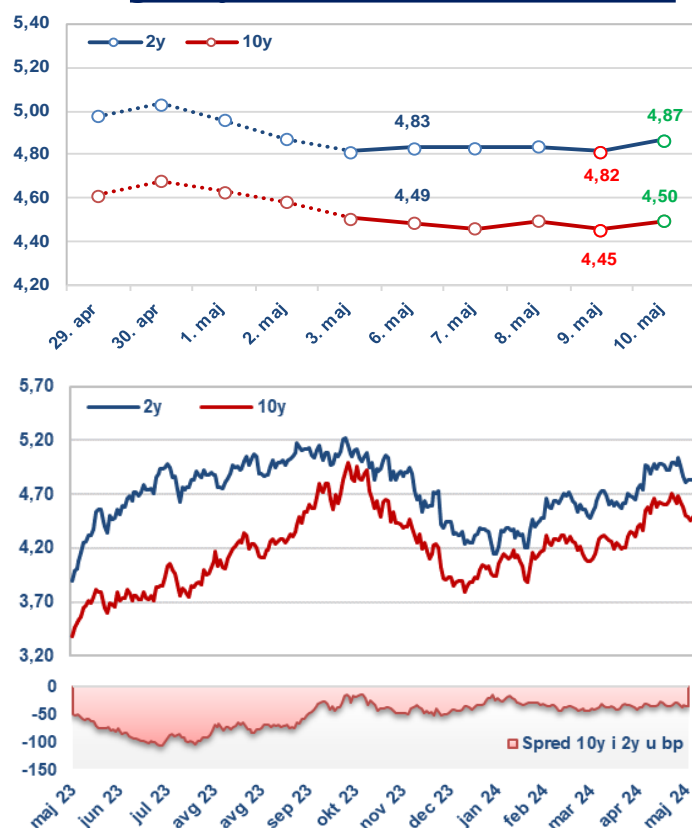
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti, u hiljadama	4. maj	212	231	209
Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, preliminarno	Maj	76,2	67,4	77,2
Očekivanja inflacije u narednoj godini dana (potrošači Univerziteta iz Mičigena)	Maj	3,2%	3,5%	3,2%

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica nisu znatno promenjeni, odnosno blago su povećani na delu od dve do pet godina. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 4 b.p., na 2,96%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 2 b.p., na 2,52%.

Na kretanje prinosa tokom nedelje najviše su uticala očekivanja tržišnih učesnika o početku smanjenja kamatnih stopa FED-a i ECB-a, kao i očekivanja o inflaciji u SAD, koja će biti objavljena naredne nedelje.

Industrijske porudžbine u Nemačkoj u martu su smanjene za 0,4% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,4%, nakon što su u februaru smanjene za 0,8% (revidirano sa 0,2%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, porudžbine su niže za 1,9% (očekivano -0,7%), nakon pada od 8,8% s kraja prethodnog meseca (revidirano sa -10,6%). Ukoliko se isključe velike porudžbine, koje predstavljaju volatilnu kategoriju, industrijske porudžbine su zabeležile rast od 0,1% u martu.

Industrijska proizvodnja u Nemačkoj u martu je smanjena za 0,4%, dok se očekivao veći pad (-0,7%), nakon rasta od 1,7% u februaru (revidirano sa 2,1%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvodnja je manja za 3,3% (očekivano -3,6%), nakon pada od 5,3% s kraja februara (revidirano sa -4,9%). Industrijska proizvodnja je zabeležila prvo smanjenje od početka godine, međutim taj pad je bio manji nego što se očekivalo zahvaljujući sektoru građevinarstva, koji je na mesečnom nivou zabeležio rast od 1,0%.

Industrijska proizvodnja u Nemačkoj u martu na mesečnom nivou zabeležila pad od 0,4%, nakon rasta od 1,7% u februaru

Maloprodaja u zoni evra povećana je u martu za 0,8% u odnosu na prethodni mesec, iznad očekivanja (0,7%), nakon pada od 0,3% u februaru (revidirano sa -0,5%). U odnosu na isti mesec prethodne godine, zabeležen je rast maloprodaje od 0,7%, dok se očekivalo smanjenje od 0,2%, nakon pada od 0,5% s kraja februara (revidirano sa -0,7%). Maloprodaja u martu beleži najveći mesečni rast od septembra 2022. godine, ukazujući na oporavak tražnje u zoni evra.

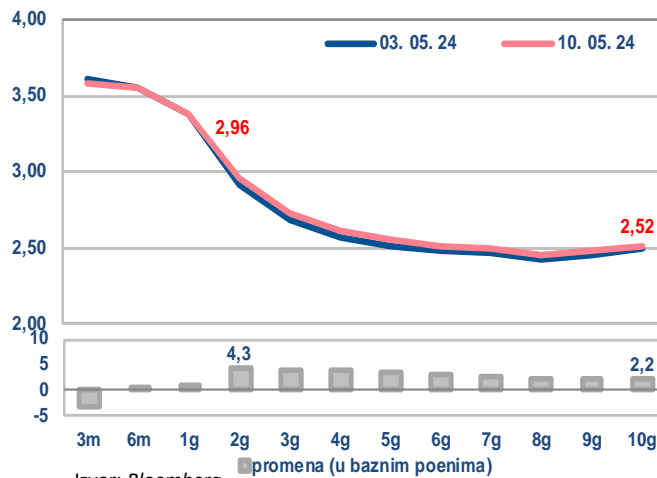
Proizvođačke cene u zoni evra u martu su smanjene za 0,4% u odnosu na prethodni mesec, u skladu sa očekivanjima, a nakon pada od 1,1% u februaru. U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvođačke cene su niže za 7,8% (očekivano -7,7%), nakon smanjenja od 8,5% s kraja februara.

Sentix indeks poverenja investitora za zonu evra u maju je iznosio -3,6, iznad očekivanja (-5,0) i vrednosti u prethodnom mesecu (-5,9), pa se našao na najvišem nivou od februara 2022. godine. Komponenta trenutne situacije povećana je sa -16,3 u aprilu na -14,3, a komponenta očekivanja za narednih šest meseci povećana je sa 5,0 u aprilu na 7,8.

Član ECB-a **Nagel** izjavio je da bi veća otpornost lanaca snabdevanja, nedostatak radne snage i zelena tranzicija u narednim godinama mogli da vrše pritisak na inflaciju, ali da ECB i dalje ne bi trebalo da toleriše brži rast cena.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

1.13

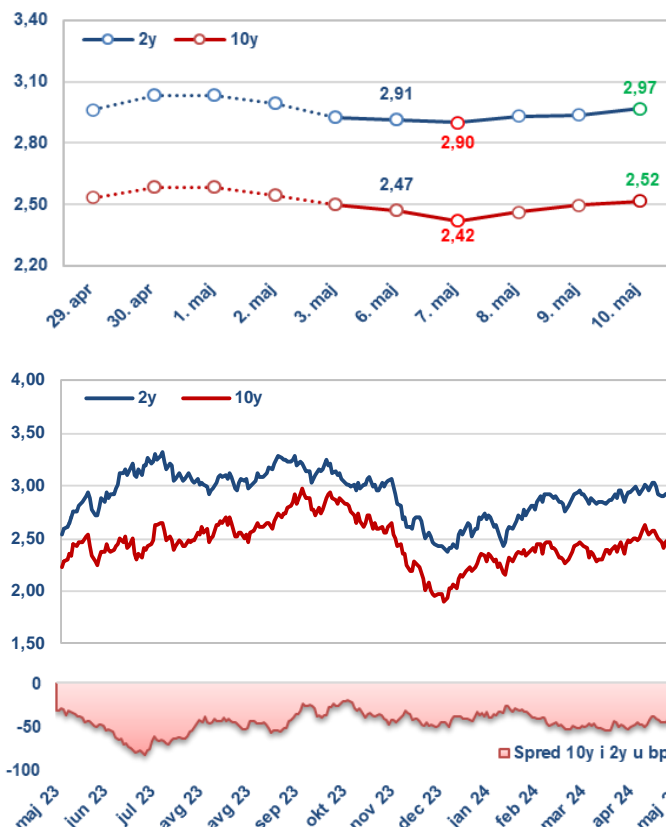
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Industrijske porudžbine u Nemačkoj, M/M	Mart	0,4%	-0,4%	-0,8%
Industrijska proizvodnja u Nemačkoj, M/M	Mart	-0,7%	-0,4%	1,7%
Maloprodaja u zoni evra, G/G	Mart	-0,2%	0,7%	-0,5%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

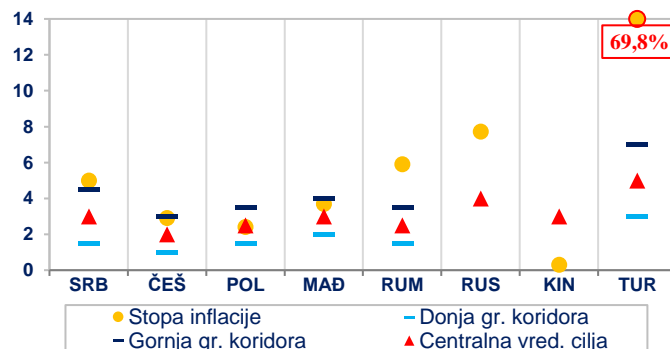
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T2, %)*
Srbija (NBS)	6,50	0,25	13. 7. 2023.	13. 6. 2024.	6,05
Češka (CNB)	5,25	-0,50	2. 5. 2024.	27. 6. 2024.	4,60
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	5. 6. 2024.	5,75
Mađarska (MNB)	7,75	-0,50	23. 4. 2024.	21. 5. 2024.	6,55
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	5. 7. 2024.	6,60
Turska (CBRT)	50,00	5,00	21. 3. 2024.	23. 5. 2024.	51,10
Rusija (CBR)	16,00	1,00	15. 12. 2023.	7. 6. 2024.	15,60
Kina (PBoC)	1,80	-0,10	15. 8. 2023.	-	-

Izvor: Bloomberg / * T2 2024. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

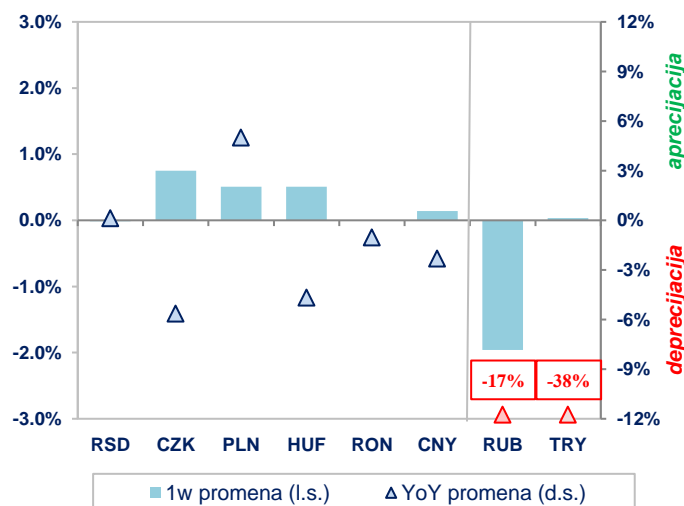
Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Poljske zadržala je referentnu stopu na nivou od 5,75% na sedmom uzastopnom sastanku, u skladu sa očekivanjima tržišta. Stopa inflacije u Poljskoj je, prema preliminarnim podacima, u aprilu iznosila 2,4% YoY i povećana je u odnosu na nivo iz marta od 2,0% YoY. U aprilu je prvi put zabeležen rast stope inflacije u Poljskoj od februara 2023. godine. Guverner Adam Glapinski istakao je da će stopa inflacije nastaviti s rastom do kraja godine, kao i da je bazna inflacija u Poljskoj i dalje na visokom nivou, što ukazuje na to da nije trenutak za ublažavanje monetarne politike. Istakao je da bi, prema mišljenju Monetarnog odbora, referentna stopa trebalo da ostane nepromenjena na relativno visokom nivou. Podsećamo, guverner je nakon februarskog sastanka nagovestio da će referentna stopa ostati na nepromenjenom nivou do kraja godine usled očekivanog rasta inflacije.

U toku izveštajnog perioda za posmatrane zemlje objavljeni su i sledeći makroekonomski podaci:

- Stopa inflacije u Mađarskoj u aprilu je iznosila 3,7% YoY (0,7% MoM) i blago je iznad nivoa iz marta od 3,6% YoY (0,8% MoM), ali u skladu sa očekivanjima analitičara. U aprilu je stopa inflacije u Mađarskoj zabeležila rast prvi put nakon 14 uzastopnih meseci u kojima se beležilo njeno smanjenje. Bazna inflacija je u aprilu zabeležila nivo od 4,0% YoY, što je ispod podatka iz marta (4,5% YoY).
- Stopa inflacije u Kini u aprilu je iznosila 0,3% YoY (0,1% MoM) i nalazi se blago iznad očekivanja analitičara od 0,2% YoY, kao i iznad nivoa iz marta od 0,1% YoY (-1,0% MoM). Ovo je treći uzastopni mesec u kome se stopa inflacije Kine na međugodišnjem nivou nalazi u pozitivnoj teritoriji, nakon što je prethodno, od oktobra do januara, bila negativna.
- Stopa rasta industrijske proizvodnje je u Mađarskoj u martu iznosila -2,8% YoY (u februaru: 1,8% YoY).
- Stopa rasta industrijske proizvodnje je u Češkoj u martu iznosila -11,1% YoY (u februaru: 1,5% YoY).
- Stopa rasta industrijske proizvodnje u Turskoj u martu je iznosila 4,3% YoY (u februaru: 11,2% YoY).

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4 Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	6,030	4,0	-47,0
Češka	4,026	-4,9	-48,0
Poljska	5,579	-6,1	-13,8
Mađarska	6,781	-4,4	-101,3
Rumunija	6,710	-13,8	-55,0
Turska	25,910	-13,0	1561,0
Kina	2,317	0,7	-45,2

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila rast od 3% i kretala se u rasponu od 2.312,54 do 2.368,34 američka dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

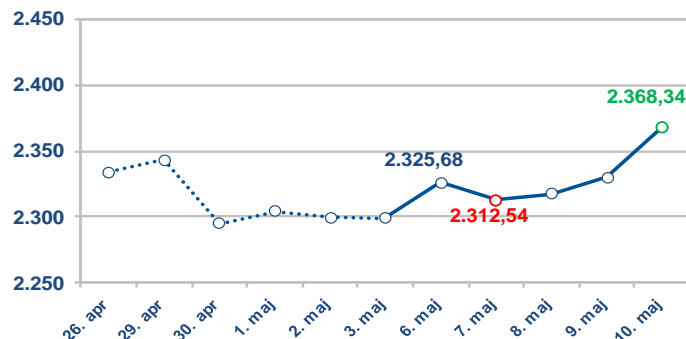
Na rast cene zlata značajno su uticali sledeći faktori: izveštaj Svetskog saveta za zlato (*World Gold Council*) da su centralne banke dodale neto 290 tona zlata u svoje rezerve tokom T1 2024 (najviše: Turska – 30 t, Kina – 27 t, Indija – 19 t i Kazahstan – 16 t); evakuacija civila iz Rafe pred pripremu invazije vojske Izraela; podaci iz SAD o usporavanju privrednog rasta, rastu nezaposlenosti i inflatornim pritiscima, što podstiče privlačnost investiranja u zlato kao klasu aktive sigurnog utočišta i zaštite od stagflacije.

Cena zlata porasla za 3% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.368,34 dolara po unci

Na ograničenje daljeg rasta cene zlata značajno su uticali: vest da je centralna banka Kine u aprilu, 18. uzastopni mesec, nastavila s kupovinom ali nešto manje količine zlata, što je podstaklo očekivanja pojedinih tržišnih analitičara da bi to mogao biti signal o zaustavljanju daljeg rasta cene zlata; smanjen uvoz rude bakra u Kinu zbog rasta cena te berzanske robe, kao i izjave više predstavnika FED-a da će centralna banka SAD verovatno zadržati nivo stopa duže nego što je planirano.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je pad cene nafte tipa brent od 0,56%, koja se kretala u rasponu od 82,09 do 83,31 dolar po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

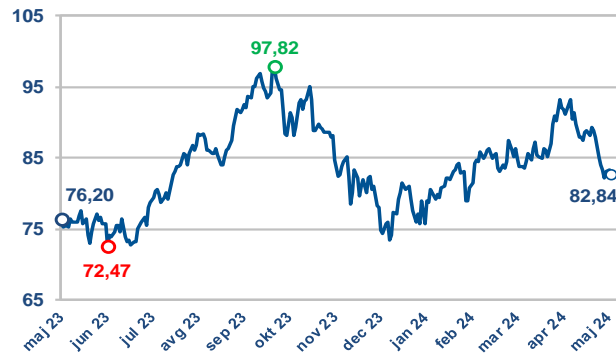
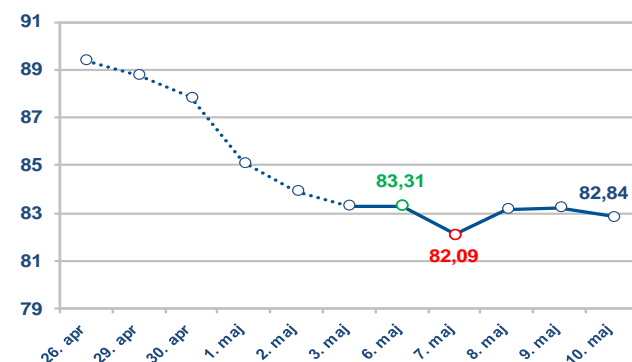
Na pad cene nafte značajno su uticali sledeći faktori: vest da Hamas razmatra privremeni prekid vatre sa Izraelom, što je značajno uticalo na smanjenje premije geopolitičkog rizika na cene sirove nafte; pad uvoza nafte u Kinu usled zatvaranja rafinerija zbog redovnog sezonskog održavanja i povećan izvoz goriva iz Kine, koja se suočava sa sve većim suficitom (dizela, benzina i goriva za avione) usled napora da se dekarbonizira domaća ekonomija uz sve veću upotrebu električnih vozila, kao i prognoze Američke agencije za informacije o energetici (*EIA*) o smanjenju potražnje za naftom u 2024. i povećanju proizvodnje nafte iz regiona van grupe *OPEC+*.

Cena nafte zabeležila pad od 0,56% i na kraju posmatranog perioda iznosila 82,84 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg pada cene nafte uticali su sledeći faktori: odluka Saudijske Arabije da poveća nivo cena svoje nafte za isporuke u junu ka Aziji, Evropi i Mediteranu; najava Iraka o smanjenju proizvodnje nafte, koja može znatno povećati tenzije unutar *OPEC*-a uoči sastanka 1. juna u Beču i razgovara o produženju sadašnjih ograničenja proizvodnje za drugu polovinu godine; planovi Izraela za pokretanje invazije na Rafu i druga područja pojasa Gaze, kao i smanjen broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.